

LIETUVIŠ

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIŠ“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“
Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.
Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redaguoja
St. Vancevicius

S-II METAL.

SÃO PAULO, 1936 m. Gegužės - Maio mėn. 16 d.

NR. 20 (384)

Septyni metai nuo Lietuvos Konsulato įsisteigimo.

Šių metų gegužės 20 dieną suka-
na septyni metai nuo Lietuvos Konsu-
lato São Paulo įsteigimo. Tai kuklus,
bet mūsų kolonijai reikšmingas sukak-
tūvės.

Šiandien sunku ir įsivaizduoti ko-
kioje padėtyje būtų mūsų kolonija, jei
mes dar ir dabar neturėtumėm savo —
Lietuvos valstybės įstogos Konsulato.
Kas yra atvykęs Brazilijon dar tuo lai-
ku, kai Lietuvos Konsulato neturėjome,
tas gerai pamena kiek tais laikais bu-
vo įvairių aferistų, sukčių, agentų, iš-
troškusių lengvu būdu pralobti ir visai
išnaudoti mūsų vargšus, nepripratusius
emigrantams. Lietuviai emigrantai, ne-
mokėdami kalbos, nepažindami šios ša-
lies, neturėdami iš niekur jokios moar-
lės nei materialės paramos buvo vis-
pusiskai išnaudojami ir skriaudžiami.

Lietuviai patys suprato, kad sve-
timieji mažiausiai jais rūpinasi, todėl
per susitvėrusias tais laikais organiza-
cijas ėmė rūpintis, kad S. Paulo mieste
kur tiek daug lietuvių gyvena, būtų įstei-
gintas Lietuvos Konsulatas. Lietuvos
Vyriausybė atkreipė dėmesį į vietos lie-
tuvių prašymus ir susirūpino savo tau-
tos sūnų likimu, 1929 m. paskirdama
pirmuoju Lietuvos Konsulu Brazilijoj
Dr. P. Mačiulį. Ir štai, gegužės 20 die-
ną buvo atidaryta Lietuvos Konsulato
įstaiga.

Vos įsisteigus Konsulatui iš visų
pusių pasipilė įvairiausi skundai, pra-
šymai ir t. t. Konsulato įstaiga per
dieną pereinavo šimtai lietuvių. Pirmi-
sis Lietuvos Konsulas Dr. P. Mačiulis
turėjo nepaprastai daug darbo ir rū-
pesio. Teko imtis energingos kovos su
visokio plano aferistais kol pagali-
liau jų lizdai buvo išardyti ir mūsų
žmonės nors dalinai apsaugoti nuo vi-
sokių išnaudotojų. Pradžioje darbas
buvo nepaprastai sunkus, nes trūkdavo
jų, šmeižikų ir visokių nenuadelių bu-
vo daug daugiau, negu nuosirdžiai ir
gražiai dirbančių darbininkų — padė-
jėjų.

Lietuvos Konsulatas neapsiribojo
vien konsuliariniu darbu. Konsulato
įstaiga visada buvo ir visokio lietuvi-
ko veikimo kolonijoj centru. Visos lie-
tuviškos organizacijos ir atskiri asmenys,
dirbantieji kultūrinį darbą, Konsulate
rasdavo nuolatinę moralę paramą. Kiek
daug gero mūsų kolonijai atnešė Lietu-
vos Konsulatas sunku apskatėtuoti ir
tikrai išvertinti. Visa, ką mes šiandien
kolonijoje turime gražesnio ir ger-
resnio yra įryta su nuolatinė Konsula-
to morale ir neretai materialė parama.
Be Konsulato paramos mes niekad kol-
onijoj nebūtume turėję nė vienos lie-
tuviškos mokyklos.

Su Lietuvos Konsulato įstaiga yra
glaudžiai susijęs mūsų kolonijos gyve-

rimsta. Čia ir reikia būtina pažymėti,
kad didesė mūsų kolonijos paskutinių
negerovių priežastis yra ta, kad lai-
ku nebuvę paskirti s Lietuvos Konsulas
Padarytą kiandą šiandien yra labai sun-

Lietuvos Konsulas
P. POVILAS GAUČYS.

uimas. Visi gerai žinome, kad prači-
tais metais išvykus pirmajam Lietuvos
Konsului Dr. P. Mačiulį į Lietuvą,
Konsulato įstaiga liko be tiesioginio vir-
šūnko ir vadovo. Ir tas labai skau-
džiai atsiliepė į mūsų kolonijos gyven-
imą. Vos Konsului išvykus ko omoj
kilo didžiausias ermyderis, nes taika,
tarpusavio nesusipratimai, nes netiko
autoriteto, neliko žmogaus, kuris sumai-
niai tvarkytų ir padėtų kitiems tvarky-
ti kolonijos reikalus

Pračių metų pabaigoje įvykusi
tragedija su A. A. B. Steponaičiu dar
daugiau sukirsino mūsų koloniją. Ir
nežinia kada būtų buvęs galas viso-
kloms provokacijoms, šmeižiams, neapy-
kantai ir visoms kitoms blogybėms, jei
dar ilgiau nebūtų buvęs paskirtas nau-
jas Lietuvos Konsulas p. P. Gaučis as-
meny.

Per visą tą laiką, kai Lietuvos
Konsulatas buvo be tiesioginio viršūn-
ko ir mūsų kolonijoj višpatavo anar-
chija. Naujai atvykusiam Konsului p.
P. Gaučiui buvo nepaprastai daug dar-
bo ir rūpesnio tvarkant pakrikusius
kolonijos reikalus. Kelių mėnesių lai-
ke įsisiūbavusios aistros, betvarkė, viso
ki nesusipratimai dar ir dabar nenū-

ku pataisyti, nors naujas Konsulas p.
P. Gaučys dėjo ir deda visas pastangas
kad mūsų kolonijos gyvenimas būtų į
normales vėža. Vis tik reikia tikėtis,
kad ankiečiau ar vėliau sulauksime ge-
resnių laikų ir visi dabartiniai nenor-
malumai savaimė išnyks.

Minėdami šias kuklias sukaktuves
visi kaip vienas privalome gerbti ne
tik savo tautą, savo valstybę, bet ir
jos įstaigas, kurios mums tiek daug pa-
deda. Lietuvos Konsulatas daug dau-
giau padarys mūsų kolonijos gerovei,
jei ir mes visi padėsime gerą ir kraū-
darbą dirbti, jei tarp mūsų ir Lietuvos
Konsulato bus nuosirdus ir glaudus ben-
dradarbiavimas.

Senas lėivis.

**TIK „LIETUVIŠ“ SKAITYDAMAS
VISKĄ ŽINOSI.**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KON-
SULATO SEPTYNIU METU SU-
KAKTUVIŲ PROGA**

sveikinamo

KONSULĄ P. P. GAUČĮ, KONSU-
LATO SEKRETORIŲ P. ST. RE-
MENČIŲ IR KONSULATO VALD.
AT. KAP. P. J. ČIUVINSKĄ,
linkėdami ir toliau nenulistamai
dirbti mūsų kolonijos labui.

„Lietuvio“ Redakcija ir Adm.

Lietuvos Respublikos Konsu-
lato 7-nių metų sukaktuvių proga
nuosirdžiai sveikiname Poną Kon-
sulą P. Gaučį, poną Sekret. St.
Remenčiu, Konsulato Vald. ats.
kap. p. J. Čiuvinską ir linkime
nenulistamai dirbti mūsų tautos
gerbei ir tėrynės gerovei.

Lietuvių S-gos Brazilijoj
Valdyba.

**Pravažiuoja Lietuvos daini-
ninkai.**

Gegužės 15 d. italų laivu „Neptu-
nia“ pro Santos pravažiuoja garsieji
Lietuvos operos dainininkai: Kipras
Petrauskas, P. Oleka, Januskaitė-Zau-
nienė ir Maž-ika, Lietuvos dainininkai
vyksta gastroliūs į Argentina, kur iš-
bus ilgesnį laiką. Juos pasitiktį S-
ntos išvyko „Lietuvio“ redaktorius St.
Vancevicius.

**Lietuva, Latvija ir Estija iš-
tikimos Tautų Sąjungai.**

Neseniai įvykusioje Tallne Pabaltį-
jo valstybių konferencijoje, kurioje da-
lyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos ats-
tovai priimtas nutarimas, kad visos mi-
nėtos trys valstybės ir toliau pasiliks
įtikimos Tautų Sąjungai. Visos trys
valstybės nutarė derinti savo užsienio
politiką, kad tuo būtų garantuoti sau-
gumą ir nepriklausomybę.

Abisiniečiai dar nori pulti italus

Iš Londono pranešama, kad Pietų
Etiopijoj dar yra daug abisiniečių ka-
riuomenės, kuri pasiryžusi dar ir toliau
kovoti su italais. 120.000 abisiniečių
kariuomenė vadovaujās Dagattay, kuris
esąs mirusio Abisinijos karaliaus Mene-
lick giminaitis. Dagattay esąs pasiry-
žęs išvyti italus iš Adis Abeba. Tačiau
vargiai ar šis abisiniečių žygis pavyks.

LIETUVOJE

Pradžios mokykloms 32.000 knygų.

Daug švietimo ministerijos išleisvų vertingų knygų išleisti laiką buvo sukrata «Spaudos Fonde». Jų dalis parduota, o kitos liko. Dabar tų knygų dalis, 32.000 egz., paskirta pradžios mokyklų knygynėiams. Jos visos jau duotos įrišti ir netrukus bus pradėtos siuntinėti mokykloms. Bet tai nebus viso švietimo ministerijos knygos. Jų didelė dalis dar tebegulės sandėliuose. Tam tikras knygų skaičius bus, per 20.000 egz., bus išdalinta kitų (šiltnaminių amatų ir kit.) mokyklų knygynėiams.

Sviesto išvežimas šiemet padidėjo 21%.

Balandžio 6-12 d. «Pienocentras» išvežė sviesto 166,463 kgr. Pieno pristatymas į pienines didėja. Nuo metų pradžios iki šio laiko iš viso sviesto išvežta 1.717. 263 kgr. Praėjusiais metais tuo pačiu laiku buvo išvežta 1.414.602 kgr. Taigi šiemet sviesto išvežimas yra padidėjęs apie 21%. Kamos pieno perdirbimo bendrovėms už išvežimui tinkamą sviestą mokamos tos pačios: 2 lt. 75 ct. pirmos rūšies kilogramui ir 2 lt. 60 ct. antros rūšies kilogramui.

Taip pat smarkiai padidėjo ir kiaušinių išvežimas.

Per š. m. balandžio mėn. 6-12 d. «Pienocentras» išvežė 3.374.640 kiaušinių. Praėjusiais metais per tą pačią savaitę buvo išvežta 885.600 kiaušinių. Iš viso šiais metais išvežė 14.080.320 kiaušinių. Praėjusiais metais per tą patį laikotarpį buvo išvežta 3.584.520 kiaušinių. Nuo šio mėn. 13 d. «Pienocentras» kooperatyvams moką 1 lt. 40 ct. už kgr., o kooperatyvai moka

ūkininkams po 1 lt. 20 ct. už I rūšį kiaušinių kilogramą.
«Pienocentras» per pienines ir kooperatyvus dabar sumoka ūkininkams už sviestą ir kiaušinius per savaitę apie 1 milijoną litų.

Amnestavo keliolika asmenų.

Velykų švenčių proga J. E. p. Respublikos Prezidentas dovanojo bausmes keliolikai karinių teisųjų nuteistų asmenų. Tarp jų dovanotos bausmės buv. pulk. leit. J. Narakui, buv. ata. karininkui M. Butavičiui ir buv. puskarininkui A. Semaškai, nuteistiems ryšium su 1934 metų birželio mėn. įvykiu. Arturui Hoyerui, nuteistam Sasso Neumano byloje, penkiems asmenims, kalinamiems už komunistinį veikimą, tarp kurių ir stud. J. Sudakui, ir 4 kalinams, nuteistais už kriminalinius nusikaltimus. J. Vaitkevičiui, ir Pupaleigui, nuteistiems už pasikėsinimą prieš buv. kriminalinės policijos direktorių pulk. Rusteiką, bausmės sumažintos trejais metais dviem asmenims grąžintos teisės.

Žemės ūkio Rūmų valdybos pirminku išrinktas prof. V. Vilkaitis.

Balandžio 7 d. naujai išrinkta rūmų valdyba turėjo pirmą posėdį, kuriame pareigomis pasiskirstė taip: pirminku — Dotnuvos žemės ūkio akademinis rektorius prof. V. Vilkaitis, I vicepirm. A. Jučas, sekretorium P. Botkus, valdybos nariu A. Povylis, V. Korčauskas ir Kraučūnas.

Ūkininkų sąjungos byla balandžio 16 d.

Didžioji ūkininkų sąjungos byla Kauno apygardos teisme bus pradeta

nagrinėti tuo tarpu paskirta pusantro mėnesio laiko, kad ji užsitęs ilgiau.

Per aviacijos šventę virš Kauno skraidys «Lituanica» II.

Lituanicos II remontas jau baigiamas. Numatoma, kad iki metų šventės aviacijos šventės Lituanica II galma bus skraidyti. Kadaigi per aviacijos dieną aerodrome daugiausiai susirenka Kauno ir provincijos visuomenės, tai tą dieną Lituanica II bus pademonstruota žiūrovams.

Seniausias vyras Lietuvoje.

Lietuvoje yra keliasdešimts žmonių, susilaukusių 100 metų. Tačiau bene seniausias vyras Lietuvoje yra Kauno apskrityje, Jonavos valsčiu, Šveičartijos kaime Jonas Kursonis, turintis 117 metų amžiaus. Jis yra 2 kartą vedęs ir turi sūnų 80 metų ir dukterį 17 metų. Vadinasi, būdamas jau 100 metų J. Kursonis dar susilaukė dukters. Nors ir tiek metų turėdamas šis vyras atrodo gana gerai ir turi beveik visus dantis. J. Kursonis yra ūkininkas ir turį savo ūkį.

Sulaikyta pinigų kontrabandininkė Pagėgiuose.

Viena moteris norėdama išvežti Lietuvos metalinius pinigus į Vokietiją apsiuvo juos medžiaga ir pristuvo gazių vietoje, į paūtą. Pagėjų muitinės valdininkui guzikai pasirodė įtartini ir vieną jų patikrinęs rado įsūtą 5 markių monetą. Pasirodė, kad ir visi kiti guzikai buvo taip pat penkuarkės apsidūs medžiaga. Už pinigų kontrabandą sulaikytoji moteris patraukta atsakomybėn.

Lenkų balionai skris per Lietuvos teritoriją.

Rugpjūčio 30 d. Varšuvoje įvyks tarptautinės balionų rungtynės (įvardono Benneto taurėi laimėti. Todėl tarptautinė aeronautikos federacija kreipėsi į Lietuvos aero klubą prašydama išrūpi-

ti leidimą balionams skristi per Lietuvos teritoriją. Aero klubas jau pradėjo rūpintis, kad toks leidimas būtų suteiktas visiems dalyvaujantiems rungtynėse balionams, neišskiriant ir lenkų.

Policininko mušti negalima.

Kaune Liaudies namuose per pasi linksminimą, vienas įsigėręs pilietis apkūlė ten buvusį policininką. Muštynių «didvyriai» atsidūrė teisme. Kauno apylinkės teismas tą pilietį nubaudė už policininko sumušimą 1 met. ir 6 mėn. ir jo «padejėją» 6 mėn. kalėjimo.

Klaipėdos kr. pramonės įmonėse dirba 9.261 darbininkas.

Klaipėdos krašte pereitais metais buvo 198 pramonės įmonės. Jose dirbo iš viso 9.261 darbininkas (1934 m. buvo 206 įmonės su 8.726 darbininkais). Vadinasi, palyginti su 1934 m. įmonių skaičius kiek sumažėjęs, tačiau darbininkų skaičius žymiai padid. Tai aiškinama tuo, kad 1935 m. mažųjų įmonių skaičius sumažėjo, didesnių gi įmonių skaičius padidėjo.

Stambesniosios įmonės, ypač tekstilės pramonė, praplėtė veiklą ir dėl to darbininkų poreikavimas padidėjo. Staumioje pramonėje dirbo iš viso 6.339 darbininkai (74% visų pramonės darbininkų.)

Daugiausia darbininkų dirba tekstilės įmonėse (per 2000), pasukimo medžio apdirbimo pramonėje (apie 1700), popieriaus ir poligrafijos pramonėje (900 darbininkų), maisto produktų pramonėje (900 darbininkų), metalo ir mašinų pramonėje (340 darbininkų ir kiek kitose pramonės šakose.

Vilnijoje pardavinėja vaikus.

Vilniaus laikraščiai rašo, kad jau yra žinomas ne vienas atsitikimas, kad neturėdami kuo vaikų maitinti gyventojai juos parduoda.
J. Kudlanko (Čepokaričių km.) savo kaimynui pardavė keturiolikos metų sūnų už 10 pūdų rugių ir 20 pūdų bulvių.

Žagariečių Agona.

Kasos.

(pabaiga)

Ir štai, — konvulsingai pasigriebusi nuo stalo Idos kasas ties savo galva jas iškėlė ir sunkdamas susuko: — Štai, mano broli ir daugelio vyrų nelaimė — nuodai, kasos, tos juodos, nuodingai kelenčios gyvatės — kasos!

Staiga metusi atgal ant stalo Idos kasas, ir iš savo ridikinio pagriebusi žirkutes, virpančiomis iš susijaudinimo rankomis nusikirpo savo ilgą, geltoną, aukso žibanciją storą kasą ir taip pat sukdamasi, kasą nukūtai iškėlusi, jaudindamasi kalbėjo: — Jau nė vieno daugiau nebegundys Idos kasos, net taip pat negundys ir manoji! Ir kiekviena dora moteris turėtų nusikirpti kasas, — kasos yra vyrų pinklės!..

Irena sielos kovą laimėjusi, ramiai atsisėdo kedėn.
Pirminkė, neįdėdama iš vietos žvalėdėsi, į tarytojus su klausimu be žodžių — kas dar yra?

Salia pensjonato vedėjos sėdintis valdininkas, (kuris pirmaui kalbėjo prieš kasų kirpimą), dabar atsistojęs, dingdingai ir autoritetingai prabilo:

— Irena Juraitytė pasiūlė išmintingai, ir nė silūlai ją išteisinti su pagyrimu, nes moters kasos yra vyrų pinklės — tiesiai — Jis atsisėdęs slap-

čia pažlamonėjo pensjonato vedėjos ranka. Šis taip pat slėgė: čia akis pastatė nuleido ir jos metų bangos su vilnuotame veide pasirodė šypseną.

Tardytojai pastūlyma priėmė ir pirminkė Idos jautrinai paklausė:

— Miel Idai, matai, Irena ir jos brolis per tamtos kasas nusiskriaudė; užtat, vardan mūsų teisingos ir garbingos įstaigos prašau jai atieiti!

Ida širdingai šypsojosi ir į Irenos tiesiamą jai ranką savo ištiesta ranka atsakė:

Pirminkė, išteisinimo nuosprenđj viešai pasikoibus ir priėjusi prie Idos, kasas jai krąžindama tarė: — Jau dėl vien to įvykio, moters kasos vis dėlto yra daug vertos! Todėl mūsų įstaiga ir tavo brolio likimu pasirūpinti; galima tikėti — jis nėra kaltas! ir jį šypsodamas su nuoširdžia užuojunta pabučiavo ją į kakta.

Ida, išgirdusi vedėjos pažadą, džiaugiamingai atsiliepė:

— Šiandien prieš tardymą gavau laišką iš tėvų kuriame rašoma, kad Kęstutis likusioji bausmė esanti atsaukta ir jis grįžtas, todėl kasų netekimas įstūmė mane agonijon..

Irena tą išgirdusi, vietoj džiaugsmo, didžiai nušėdo, ir Ida visai jai rodė savo užuojautą. Tada jos sudarė

brangią ir į didžias grožybes neišmanomą harmoniją!..

Už valandos skambtie suskambino pietums. Būrelis studentų nukirpatais plaukais vaigomajame susikirto ir ilgapiaukėmis nuostabumo nebesukėlė, nes ir jos pačios prielankiai kalbėjo už įvedimą paukų kirpimo mados. Daugiau to: panelė Žalytė savo įsūsenėjusį, tradicinį kuodą tualetinį patikusi, vaigomajai atsilinko. Ir tardymo vedėja pakauz kniūkštą ten pat nusiviele.. Vyrui tardytojai didžiai nustebė, ir Žalytės paklausė: — Pasakykite man, gerbiamieji ponai, kaip suprasti moteris, — girdėjau tardymo pirminkę sakančią: — Moters kasos daug vertos! — Ir tai tik prieš valandą; o štai dabar, ir ji pati jų išsižadėjo!..

Panelė Žalytė tojau išiteisino sakydama:

— Atsiprašau, kasų vertę reikia suprasti, tik ne romano mastu matuojant..

— Kasų vertę mano nuomone, jums išrodo kitokia negu ji buvo prieš valandą! — atsakė klausėjas.

— Kasų vertės kursas nupuošė iki zero! pritarė jam kiti vyrai.

— Hipokrite! Pati mačiau ją užstali su ponu Kalniu rankomis glamonėjantis, o čia mat, veidmantūja ir veidmantyste tvirtindama kuodą nusikirpo!.. ausin šnibždėjo Irena Idai, o šioji kitai savo kitai savo kaiminkai kuždėjo:

— Ji yra daugiau negu hipokre

— hipokritės esencija!

Studentėms pritarėju apščiai atsi-rado ir užstaly vilniau šnibždesys:

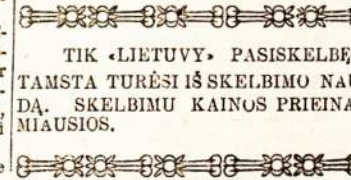
— Hipokritės esencija, esencija, esen..

Pranešimas

Šiuo pranešama Bom Retiro rajono lietuvių žiniai, kad prie «Vysk. M. Valančiaus» v. lietuvių pradž. mokyklos steigiamai suaugusiems vakariniui kursai. Kas nori savo žinias pagilinti, mokslinį horizontą praplėsti tegul užsirašo į kursus tuojau.

Užsirašyti galima kas dien nuo 11 iki 14³⁰ pas «Vysk. M. Valančiaus» mokykloje, Rua Banderaintos, 92 pas mokyklos vedėją ir nuo 18 iki 20 val pas Joną Butauską Rua Areal Nr. 16.

Mok. V. V. Nalivaika.

Tautiskosios Vyriausybės pastangomis svarbiausiose žemės ūkio srityse Lietuva jau pradeda pralenkti savo kaimynus.

Tautiskosios Vyriausybės pastangos pakelti žemės ūkio našumą ir iškovoti naujų rinkų žemės ūkio gaminiamis yra davusios geriausių vaisių. Šie vaisiai darosi ypač ryškūs, kai mes atskiras savo žemės ūkio gamybos sritis palyginame su savo kaimynų gamyba atitinkamos srityse. Štai, Centralinio Statistikos Biūro duomenimis, 1927 m. Lietuvos bekonos eksportas siekė tikslai 56 tonas, tuo tarpu kai Estija išvežė bekonos tuomet jau 2.603, Latvija 3.968 tonas ir Suomija — 2.272 tonas. Praėjusiais 1935 metais Latvija išvežė 1.750. Estija — 2.438 tonas, Suomija 467 tonas, o Lietuva — 8.605 tonas bekonos. Vadinas, bekonos gamyboje Lietuva pralenkė visus Baltijos kraštus ir dabar jau užima pirmąją vietą. Panašių vaisių yra pasiekiama ir sviesto gamyboje. Statistikos duomenimis 1928 m. Lietuvos sviesto išvežimas siekė —

2643 tonas Tuo tarpu Latvija tais metais buvo išvežusi 13.006 tonas, Estija — 11.222 to ir Suomija 13.376 to. Praėjusiais 1935 m. Lietuva pardavė į užsienius 12.155 tonas sviesto, Estija — 10.837 to, Suomija — 10.242 to ir Latvija — 16.817 to. Vadinas, sviesto gamyboje yra jau pralenkusi Estiją ir Suomiją, ir tiksliai Baltijos sviesto gamybos dar yra kiek didesnę. Tačiau jeigu Lietuvos sviesto gamybos didėjimas eis tokiu tempu, kaip iki šiol, tai reikia tikėtis, kad Lietuva netrukus ir sviesto gamyboje užims pirmąją vietą Baltijos kraštų tarpe. Tokia pažanga svarbiausiose žemės ūkio šakose yra pasiekta, dėl išimtingai vedamos ūkio politikos ir dėl to, kad apsaugota nuo partinių rietenų tautiškoji Vyriausybė griežtai nusistatytą įsėjimams laikui veikimo planą, kurį apgalvotai vykdyti, siekama bendros gerovės.

Lietuvos Banko aukso ir valiutų fondas per š. m. kovo mėn. padidėjo 7.790.000 lt.

Š. m. balandžio 1 d. Lietuvos Banko aukso fondas siekė 50 990.000 lt. ir užsienio valiutos fondas 14.100.000 lt. Tas aukso ir valiutų fondas drauge dabar siekia 65.090.000 lt. Kovo 1 d. aukso fondas siekė 41.200.000 lt. ir valiutų fondas siekė 16.100.600 lt.; iš viso aukso ir valiutų fondas kovo 1 d. sudarė tikslai 57.300.000 lt. Tuo būdu per š. m. kovo mėn. aukso ir valiutų fondas padidėjo 7.790.000 lt.

Banknotų apyvarta dabar siekia 109.450.000 lt. Tuo būdu banknotų padengimas auksu ir užsienio valiuta pakilo nuo 54% iki 59,5%.

Organizuojama nauja blaivybės draugija.

Lietuvos kat. blaivybės draugijai

uždarius tos draugijos Kauno skyr., to skyriaus pirmininkas Beržinskis pradėjo organizuoti naują blaivybės draugiją. Nauja blaivybės draugija vadinsis «Lietuvių blaivybės draugija».

Per metus sumažėjo 19.000 bylų.

Visuose Lietuvos teismuose 1935 m. sausio 1 d. buvo 68.315 bylų. 1936 m. sausio 1 d. tebuvo tik 49.378 bylos arba 18.937 bylomis mažiau. Patvėrina, kad per 1935 metus labai sumažėjo kriminalinių bei baudžiamųjų bylų skaičius. Kadangi baudžiamųjų bylų daugiausia turi neturtingasis luomas, tai bylų skaičiaus sumažėjimas aiškintinas tuo, paskutiniu metu laikui pakilo Lietuvos darbo žmonių kultūrinis lygis.

Paminklas poetui Pr. Vaičiūčiui.

Vienas Lukšių valsčiaus gyventojas

jas perskaitęs Pr. Vaičiūčio eilėrašius, tapo taip sužadėtas ir sužadintas, kad pasiryžo pats savo lėmimis pastatyti dar prieš karą mirusiam Lietuvos atgimimo dainiui Pr. Vaičiūčiui paminklą. Šis Lukšių valsčiaus gyventojas dailininkui Grybuliui užsakė padaryti paminklą ir tuo reikalu įnešė atitinkamą sumą pinigų. Paminklas poetui Vaičiūčiui bus pastatytas Sintautuose, kur poetas g.m. ir mirė, Galimas daiktas kad iškilmingas paminklo atidarymas įvyks ateinančių rudenį, nes tuo laiku sukanka 35 metai nuo poeto mirties.

Kaip eina pavardžių ir vietovardžių atlietuvinimas.

Pavardėms atlietuvinti komisija iki šio laiko yra suskaičiavusi, kad Lietuvoje yra 52 962 paruoštos lietuviškos pavardės. Šiuo laiku minima komisija jau daugiau pavardžių nebelietuvinauti nes išėjus naujam pasų įstatymui gana ilgai laukia jau dabar atlietuvintų pavardžių užteks.

Dabar pavardėms atlietuvinti komisija atlietuvina vietovardžių vardus. Suskaičiuot, kad iš viso Lietuvoje yra 23.184 vietovardžiai. Jau atlietuvinti vietovardžiai yra Alytus, Brjūzų, Kau-no, Kėdainių, Kretingos, Marijampolės, Mėžekių ir Panevėžio apskrįčių. Šiuo laiku yra atlietuvinami vietovardžiai Raseinių apskrities. Iki šiuo laiku galutinai yra atlietuvinti iš viso 8.642 vietovardžiai. Kadangi dabar pavardėms atlietuvinti komisija posėdžiaujan-ti du kartą per savaitę, todėl galima tikėtis, kad po dviejų mėnesių visi Lietuvos vietovardžiai bus atlietuvinti. Atlietuvinus visus vietovardžius, bus išieštas įstatymas, pagal kurį visos vietos bus pavadintos lietuviškais varda-is.

Kuršių pamaryje paskendo laivas.

Kuršių pamaryje netoli Tovės nakties metu upėje tarp Gijijos ir Tovės nuprįzduo motorinis laivas, vežęs keliolika jaunų meringų į Tovęje įkur-tą moterų darbo stovyklą. Susidūrus su gervatviu, Tovės gyventojų Waldai-čio valdomas motorlaivis paskendo per

keletą minučių. Kita dieną iškeltojo laivo kajučių rado 5 mergaičių lavonus. Merginos iš tolesnių Rytprūsių į Tovės stovyklą buvo gabenamos visam vasarai laikui, pusmečiui. Laivo savininkas Waldaitis tuo tarpu areštuotas.

Šiais metais padidėjo vyno ir alaus gamyba.

Per š. m. sausio ir vasario m. Lietuvoje buvo pagaminta per 1 mil. litrų alaus, 21 500 litrų vyno ir įvairių kitų kontroliuojamų prekių; 6.325.200 dežučių degtųjų, 8 1/2 mil. gėžų, 52.500 kigr. mielių, 747 litr. degtinės ir perdirbta 112.900 kigr. tabako. Palyginus su praėjusiu metų tuo pačiu laiku, vyno ir alaus gamyba smarkiai padidėjo.

Prekybos derybos su Vokietija tik pertrauktos.

Užtrukusios ištisą mėnesį prekybos derybos su Vokietija balandžio 6 d. buvo pertrauktos. Paskelbtas tą dieną oficialus pranešimas apie derybų eigą duoda pagrindą manyti, kad pastarimaisi tjo gana sklandžiai, nes pranešime skaitome, kad „dėl visos eilės punktų pasiekiama toli einančių sutarimų“. Tačiau pranešime nėra nurodyta, kuriam laikui Lietuvos Vokietijos prekybos derybos įvyksta pertraukaa. Be to, iš pranešimo matyti, kad iki šiol nėra pavykę susitarti dėl laisvo prekių pirkimo Lietuvoje ir dėl mažojo pasienio susisiekimo. Kai kas šią pertrauką linksta aiškinti, kaip užmaskuotą derybų nutraukimą. Tačiau nei oficialus pranešimas, nei derybų eiga neduoda tokiam aiškiniui jokio pagrindo. Iš oficialaus pranešimo žinoma, kad buvo svarstyta visa eilė klausimų, liečiančių ekonominis Lietuvos ir Vokietijos santykius. Dabartinėmis tarptautinių mainių sąlygomis susitarti dėl kuriais ekonominiiais reikalais yra nelengva, todėl jeigu, nežinūnt visų sunkumų, per vieną mėnesį pavyko vis tik susitarti „dėl visos eilės punktų“, tai bet kuriems pesimistams spėjiojimams nėra pagrindo.

Lietuvių Tauta ir jos paskirtis

(tąsa)

Matydama, kad Lietuvio lenko tipas nori tapti aiškiu lietuviu, nori atginti ir nori prisitaikinti į tautiška atstatyti Lietuvos valstybę, Lenkija šaukia, kad Lietuvoje lenkai persekiojami, ir vykdo retorsijas Vilniaus krašte. Argi nėra pas mus lenkų gimnazijų ir kitų lenkiš q mokyklų, steigiamų einant bendrais mūsų įstatymais? Yra taigi lenkai neskraudžiamai, tik jie siekia turėti čia daugiau teisės, nekąp dera, kad galėtų veikti atgimtančią lietuvių Haudį. Sutikti su jų noru reikėtų stabdyti Lietuvos atgimimo vyksmą. Be to, nepamirškime, kad Lietuvos mažumas turi daugiau teisių, negu Lenkijos mažumas. Ar lenkai pakęstų savo krašte nutautusius lenkų? Lietuvių pakėnėlia nutautusius lietuvius, kai aiškiai pasisako lenkais, ir nevaržo jų tautinės sąmonės, nors jie originale lituani. Juk ne kokiems atėjūnams iš Lenkijos, o sulenkėjusioms lietuviams yra skirtos lenkiškos mokyklos Lietuvoje. Mes tautiška galviname savo liaudį, o lenkai tik savo teise naudoti ją etnografinė medžiaga. Mes džiaunamės, jei lenkai leistų lietuviams Vilniaus krašto likti lietuviais. Va kur nesuderinamos mūsų pažūros.

Kalba tautai šiandien yra svarbiausias pažymys, bet ne vienintelis.

Didžioji arių dalis kalba argliškai, ma-žoji ariškai, bet visi laiko savo ariais o ne angliais. Panašiu pagrindu reikėtų vertinti ir Vilniaus kraštą, kur didžioji gyventojų dalis kad ir lietuviškos kilmės, bet lietuviškai nemoka. Juk ne kitatp lenkai mano ir apie aprokietėjusius lenkus gautoje iš Vokios provincijoje. Kodėl kitoki mastą siūlo jie lietuviams? Dar vilniškės mūsų Tarybos buvo numatyta toms Vilniaus krašto eritims, kurios vartoja ne lietuvių kalbą, duoti kultūrinę autonomiją. Kad tai rimtas buvo pažadas, tai rodo laisvojos Lietuvos mažumų pavyzdys, nekalbant jau apie Kilpaėdos krašto au-tonomiją, įrašytą tarptautini akta.

Normalių Lietuvos santykių su Lenkija lietuviai nori ne mažiau už lenkus. Bet ginčo dalykas yra Lenkijos galioje, taigi ji turėtų lietuvių pasiūlyti projekta jam epresti. Jeigu nesidū, tai, matyt, arba jo neturi, arba laiko, kad jis jų vienų jau išspręstas. O užmegzti Lietuvai santykius su Lenkija bet kuria kaina, kad ir išsivadėjus Vilniaus, būtų neįsitinga ir pavojinga. Tokiems žygiams būtų visai priešinga Hymanso projektams. Ir vis dėl to netruksta mūsų politinėse srovėse žmonių, bet kuria kaina norinčių susiderėti su Lenkija. Jie tie patys, kurie karą metu (1917 m.) siekė Lietuvai tik autonomijos, pasilikus Rusijos ribose

arba prisiglaudus į Prūsiją. Šiandien visiems aišku, kokio nerealaus būta jų realizu. Vienas jų argumentas toks, kad Lietuva bedelsidama galinti pavėluoti ir susiaukti ko pikto. Bet, jei Lenkija neturi mums pikto tiks'o, tai nėra ko bijoti, o jei turi, tai visoms kaip liepia mūs pareiga. Tačiau reikėtų būti geresnės nuomonės apie Lenkiją ir tikėtis, kad ateis laikas, kada ji turės pasiūlyti Lietuvai, nežeminanti jos garbės. Lenkijos reikalai, rodos, verstų taip daryti, bet tuo tarpu, deja, nematyti jos gero palinkimo. Lietuvių kų mokyklų buvo ne taip seniai Vilniaus krašte arti dviejų šimtų, o dabar keliolika belikę. Visos kitos užlyrę Lietuvos draugijos varžomos, lietuviai veikėjai persekiojami ir tremiami, susirinkimai ir pramosios kaimė draudžiamos. Norint normalių santykių, turėtų pasitaisyti politikos oras. Kol jo nėra, tol negali būti ir pastikėjimo derybomis. Bet jei šiandien netenka rimtai kalbėti apie normalius santykius, tai būtų pravartu tartis apie geresnį modus vivendi. Iš anksto galima spėti, kad lenkai darytų priekalptą lietuviams kad jie persekioja lenkus Laivoje Lietuvoje, ir šaukia, kad lenkai persekioja lietuvius Vilniaus krašte. Aš manau kad Lietuva neatsisakytų ir šia tema aiškintis su Lenkija, svarstyti ir lyginti mežumų kultūros baltį visapusiškai, kaip yra savo laiku tarusis ir susitarusis su ja dėl gyventojų susisiekimo palei administracijos liniją.

Pagalien pravarta sustoti ties vadinamoju įsienėjimo argumentu. Gir di, jei taip įgai nebūs Lietuvos santykių su Lenkija, tai Valsčiaus ginčas galutinai savaimė išsispresjūs lietuvių ne naudai. Bet čia galima priuinti, kad arti dviejų tūkstančių metų yra praėję, kaip žydai buvo išstumti iš Palestinos, taip kad rodės, jog niekuomet jie nebe grįš tenai, o šiandien betgi grįžta. Vilnius ne už jurių marių, kaip Palestina o čia pat mūsų pašonėje, ir tik keliolika metų jie raudais Lenkijos valdžioje.

Jei lenkai nori su mumis turėti gerų santykių (o tuo tarpu reiktų tikėti), tai jie supras mūsų teise, supras ir tą lietuvių gily jausmą, kad Vilnius yra lietuvių garbės ir svajonių tikslas pagaliau, kad grąžinus Vainių Lietuvai Lenkija būtų stipresnė, nes turėtų Lietuvoje tikro draugiškumo laidą. Tai būtų atitaisyta skriauda, Lenkijos padaryta Lietuvai.

KAS MUMS SKIRTA

Lietuva be Vilniaus tai kaip ir be vieno sparno savo polėkyje į augstį į ateitį. Taip manyti nuosaku: nustojo si trečdalis savo žemės, ji negali turėti pilno savo uždavinijų plano, neturi tos reikėmės kaimynų tarpe, kokios gatėtų turėti.

(b. d.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS MOKOJE.

Praeitą sekmadienį «Vilties» S-gos Centro V-ba suruoė Motinos dienos paminėjimą Mokos rajone, Dariaus ir Girėno salėje, rua Lithuanita Nr. 13. Į paminėjimą atsilainkė gana daug žmonių.

Paminėjimo programą sudarė: pasakaita, deklamacijos ir dainos. Paskaitą apie Motiną skaitė St. Butrimas. Vis tik reikia pastebėti, kad paskaita buvo menkai pavykusi. Matyt, prelegentas tinkamai nepasiruošė ar nesugebėjo pasiruoti. Ypatinai gražiai buvo padeklamuoti keli eilėraščiai, tai dienai pritaikyti Deklamavimo mūsių mokyklų mokiniai. Gana gražiai buvo padainuotas duetas. «Vilties» choras irgi neblogai padainavo, berods, trejetą lietuviškų dainelių apie Motiną.

Paminėjimui baigiantis dar keleto žodžių tarė Konsulato sekretorius p. Remenciūs, kuris buvo atvykęs į paminėjimą. P. Remenciūs išreškė didelį dėkausmą, kad lietuviai ir toli nuo savo tėvynės moka gražiai ir įspūdingai reikšmingesnes šventes paminėti. Paskui p. Remenciūs apdovanojo susirinkusius vaikučius saldinais.

Svečias.

MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS KITUR.

Šimt Motinos diena buvo paminėta ir visose lietuvių mokyklose su mokyklų mokiniiais. Vytauto Didžiojo mokykloje paminėjimas įvyko gegužės 2 d. pamokos metu. Mokyklos vedėja išaiškino Motinos reikšmę auklėjime ir gyvenime, o su vyresniais atliko tam reikalingi pritaikintus rašto darbus.

Tėvas.

TRIUKŠMINGAS TĖVŲ SUSIRINKIMAS.

Nė vienam S. Paulo lietuvių rajone nėra tiek daug triukšmo ir nesusi-pratimų bei ginčų, kaip Mokos rajone. Visur kitur žmonas gana ramiai gyvena ir kiekvienas savo darbą dirba. Mokos rajonas yra lyg užkeretas. Ten nuolat visoki nesusi-pratimai, kilviciai peštinės ir t. t.

Štai, praėitą šeštadienį buvo šaukiamas Dr. V. Kudirkos mokyklos tėvų susirinkimas. Daug kas jau iš anksto tvirtino, kad susirinkimas bus triukšmingas. Taip ir įvyko. Į susirinkimą atėjo apie 40 mokinių tėvų ir dvigubai tiek «svėčių». Be to, nežinia kuriam tikslui buvo ir mokyklos mokiniai. Tur būt, kad didesni triukšmą sukelti. Keletas asmenų į susirinkimą atėjo taip nusigėrę, kad vos ant kojų pastovėjo.

Susirinkimą atidarė mok. L. Gaigalas, pastūlęs į prezidiumo pirmininkus p. Konsulą. Del šio pasiūlymo keletas įsikėrusių pakėlė triukšmą. Pagaliau nurimus p. Konsulas, pakvietęs į prezidiumą dar A. Serbentą ir Juodgudį. Tačiau nei vieno klausimo rimtai negalima buvo apsvaistyti, nes keletas iš anksto sukurstytų, ir gerokai įsikėrusių žmonių kėlė triukšmą ir trugdė susirinkimą. Taip susirinkimas ir išsikirstė visi nieko neapsvarstęs.

Charakteringa, kad ir šia triukšmą kėlė ir agituoti mėgino asmena kurie nieko bendro su mokykla neturi. Taip pav. kaip Pylipas iš kanačių išėokęs, mėgino triukšmingą «kalbą» pasakyti St. Butrimas, kuris savo netaktu ir keistu elgesiu jau nekartą yra pasirodęs.

Vis tik tėvams reiktų susiprasti, gražiai ir rimtai mokyklos reikalus svarstyti ir nepasiduoti įvalrių pašalinių asmenų kurstymui ir agitacijai, kuri tik stengiasi visokiais būdais kenkti mokyklai.

Senas Tėvas.

MOTERŲ D-JOS GEGUŽINĖ.

Šį sekmadienį Lietuvių Moterų D-ja rengia pirmąją savo gegužinę Vytauto Didžiojo liet. mokykloje Villa Bejoje. Gegužinė su šokiais, gražiu ir pigiu lietuvišku bufetu ir gera muzika įvyks mokyklos kieme ir salėje.

Vytauto Didžiojo mokykla yra viena iš gražiausių liet. mokyklų, turinti didelį kiemą kražiais medeliais apsodinta. Reikia tikėtis, kad į gegužinę suvažiuos daug lietuvių iš visų miesto rajonų.

N. N.

«VILTIES» S-GOS KONCERTAS BALIUS.

«Vilties» S-gos Centro Valdyba šį šeštadienį rengia koncertą — balių L. Namų salėje, rua Bandeirantes, 92. Visas koncerto pelnas skiriamas «Vilties» žurnalui reikalams. Paskutiniu laiku apmirtę «Vilties» veikimas vėl pradeda atgyti.

Rep.

S. PAULO LIETUVIŲ KLUBAS RUOŠIA SI DIDELIAM VAKARUI.

S. Paulo Lietuvių Klubas gegužės 30 d. (šeštadienį) L. Namų salėje ruošia didelį vakarą — balių. Bus vaidinama labai įdomi komedija «Gavau Žmoną». Komediją vaidins Vila Anastazijos lietuvių artistai — mėgėjai.

Narys.

ŠLYKŠČIAI TYČIOJASI.

Kun. Sugintas suorganizavęs prie Sv. Juozapo bažnyčios mitingą, per kurį įvyko poėstynės, savo laikraštuko šlykščiai tyčiojasi, kad per įvykusias poėstynes buvo sumušta senė C. Beidvienė.

Kun. Sugintas turėtų rausti iš gėdos, bet nesitędėti iš savo aukų. Ta dieną kada visas kultūringas pasaulis minis Motinos dieną, kun. Sugintas provokuja prie bažnyčios pešt. ir paskui ciniski ir šlykščiai tyčiojasi. Tik kun. Sugintas gali turėti tokią juodą sąžinę.

J. K-as.

GAJIMA UŽSIPRENUMERuoti V. ATKOČAIČIO RAŠTUS.

Trazingai mirusio poeto V. Atkočaičio — Gyčio raštai jau pradėti spausdinti. Jie išeis grėžioje 100 puslapių knygoje. Knygą galima užsiprenumeruoti iš anksto «Lietuvio» redakcijoj tik už 28000. Knygai išėjus jos kaina bus 38000. Taip pat galima išsiraiyti ir į provincieiją, pridėdant 500 reisų pašto išaidoms.

50 egzempliorių bus atspausdinta kreidinio popierio, su labai gražiais kietais aparatais garbės prenumeratoriams. Garbės prenumeratorus kaina 108000.

Tikimasi, kad raštai išeis iš spaudos dar birželio mėnesį. Raštus leidžia Spaudos draugija «Sviesa».

KROKODILIO AŠAROS...

Kaip tat jau daugumai mūsų kolonijos yra žinoma, kun. Sugintas ne tik žodžiuose, kalboj ar darbuose yra labai neįvarus, bet taip pat reitai tesiprausia ir nešioja ypatingai neįvarius rūbus. Kam teko patirti jo sutono rąkoves ištytusias neįvarių marškinių rąkoves, iš kiaučių batų kyšančius nuogų kojų pirštus, o jei kartais ir su kojine, tai tokiomis neįvariomis ir sudrėkusiomis, kad ir vargingiausias darbininkas drovėtus jas užsimauti. O sutonas sulietas, suteptas, kad tiesiog reikalauja sanitarinės policijos intervencijos...

Ir tai ne iš neturto, nes kun. Sugintas uždirba dešimt sykių daugiau už gerai uždirbantį, neskaitant pajamų iš biznio jmonių, kuriose jis dalyvauja savo kapitalu.

Suprantamas daiktas, kad taip neįvariai laikomas kūnas veikia visą sveikatą, o ypatingai neįvariai laikomos kojos yra nutrintos. Bet veiklus kun. Sugintas sugalvojo iš šio pastarąjo reiškinio padaryti biznį. Vaikšto po Villa Bella ir rodo kaikiuriems savo šalininkams raudodamas: «žiūrėkite, mano kojos pusiėtos nuo vaikėtoijimo... Čia norėčiau kun. Sugintui patarti bent syki per savaitę gerai su mūilu nuplauti kojas, o tada tikrai nereikės skųstis pusiėmis. Jeigu kun. Sugintui iš tikrųjų būtų būvę taip sunku pėdėdam vaikėtioti, tai jis būtų nepardavęs savo automobilio.

Asaba.

Aukos.

«Dr. Jono Basanavičiaus» lietuvių pradžios mokyklos lentai pirkti aukavo žemiau išvardinti asmenys:

1. Konsulas P. Gaučys — 308000,
- 2) J. Čiuvinskas — 108000, 3) M. Kirilinskas — 108000, 4) Ed. Pažėra — 108000, 5) L. Gaigalas — 58000, 6) A. Šimbeis — 38000, 7) V. Nalivaika — 108000, 8) P. Korsakas 58000, 9) A. Dutkas — 28000, 10) K. Uekus — 108000, 11) V. K. — 58000, 12) A. Ma ju — 58000, 13) St. Vancevičius — 58000, 14) Stasys Dorinas — 58000, 15) J. Džiugelis — 58000, 16) J. Maka veckas — 28000.

Viso: šimtas dvidešimt du milijonai (1228000).

Visiems aukojusiems tariame auksirdų ir tuvišką acilų.

Dr. J. Basanavičiaus liet. pradž. mokyklos Tėvų Komitetas

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno lietuviu — išėivio pa reiga skatytii didžiaus, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savitrašį «LIETUVIS».

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Iškilingai paminėta gegužės 13.

Br. zilijoj kasmet gegužės 13 d. minima kaip vergijos panaikinimo šventė. Šimt gegužės 13 irgi buvo iškilmingai paminėta. Didensiuose mies tuose suruoėta atatinamos paskaitos ir įvairios iškilmės. Vergijos panaikinimo diena buvo plačiai paminėta ir vietos spaudoje.

Ta pra ga sekančiam numery 'jdėsimė ilgesnį straipsnį apie Brazilijos vergiją ir jos panaikinimą.

Pastangos numuėi kviečiams kainą

Brazilija kasmet įveža gana daug kviečių. Pastaruoju laiku kviečių kaina smarkiai pakilo. Vyriausybė deda pastangas, kad kviečiams kaina numuėti. Šiomis dienomis išieistas net specialus įstatymas. Sarys su kviečių kaina žymiai pabrango ir duona.

Kyla žemės ūkio gaminių kainos.

Įvairių žemės ūkio gaminių kainos Brazilijoje smarkiai kyla. Nekurie ūkio produktai pakio beveik dvigubai. Žemės ūkio produktų kainų pakilimas aiškina mas tu, kad pastaruoju laiku žymiai padidėjo jų eksportas. Ypatinai daug išėvėzama mėsos ir kitų maisto produktų Italijon.

Miestuose visi maisto produktai labai pabrango.

ĮVYKS RUNGTYNĖS.

Šį sekmadienį, gegužės mėn. 17 d. Mokos skyr. futbolo komandos turi rungtynes Mokos rajone «Camões F. C.» rengiamam festivalė (sporto šventėje) su «Camões F. C.». Rungtynės įvyks jų aikštėje ir bus lošiama iš taurių, todėl žaidėjai joms turi rimtai pasiruošti. Žaidėjai renkasi savo patalpoje 12 val.

Rungtynių puzūrėti kviečiame ir savo gerbiama «torsida». Įėjimas nemokamas.

Sport. Vedėjas.

Šį sekmadienį gegužės mėn. 17 d. Bom Retiro skyriaus futbolo komandos dalyvauja «Saude Publica F. C.» rengiamam festivalė. Rungtynės įvyks jų aikštėje, il-jų komandų rungtynės prasidės 9 val. ryto. I-sios komandos rungtynės prasidės 1 val. p p.

Visi žaidėjai renkasi savo patalpoje valanda aukščiau prieš rungtynes.

Sporto Vedėjas.

JEI NORITE SIUSTI PINIGUS I LIFTUVA

litais (notomis, arba čekiais) — kreipkitės į Liet. Namus, rua Bandeirantes Nr. 92. Daromos pinigūnės perlaidos į Lietuvą (litais) greitai, sąžiningai ir geresnėmis sąlygomis, negu kitur.

Kova SSSR darbo žmonių tarpe.

SSSR darbo žmonių masės notari jokios įtakos į valstybės valdymą. Tačiau formaliai, galima įtikinti, kad SSSR darbo žmonės turi savo rankose valdžią, kad jie laisvi nuo bet kokio išnaudojimo, kad jie tik gali laisvai naudotis savo darbo vaisiais...

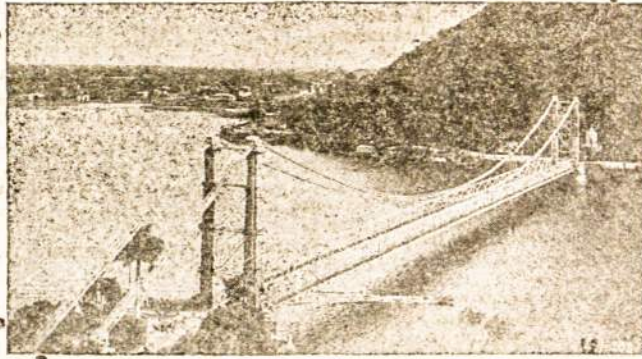
Į priesaunu gražus socialistinės santvarkos vaizdo atrodo, kad ten darbo žmonės turėtų būti nepaprastai patenkinti, kad niekas neturėtų dūmsti jų giedrios gyvenimo nuotaikos. Tačiau taip nėra. Ir SSSR darbininkijos tarpe jaučiamas nepasitenkinimas. Gal perdėtom teigdami, kad to nepasitenkinimo priežastis yra vien esą oji santvarka. Nepasitenkinimo pradų tenka ieškoti pačių žmonių prigimtyje. Kiekvienas žmogus vis siekia geresnio gyvenimo. Tačiau jų gėrbūvio kilmias ir tempas aprėžtas. Iš čia taigi ir ky-la nepasitenkinimas. Kaltė, kad gyvenimas yra toks, koks yra, visuomet verčiauna esantį santvarkai, nepareinamai nuo to ar ji būtų socialistinė, ar kapitalistinė, ar dar kitokia.

Kur yra nepasitenkinimas esomąją būkle, kur siekiama geresnio gyvenimo, ten nuolat vyksta kova, kartais rimta ir prasminga, kartais neprasminga ir nereikalinga.

SSSR taip pat vyksta tyli, bet atkakli kova, taisybė, skirtinga kaip kapitalistiniuose kraštuose. K pitali stiniuose kraštuose darbininkija tiesioginiai ir atvirai kovoja su darbdaviais. Socializmo krašte tokia tiesioginė ir atvira kova su darbdaviau — valstybe neįmanoma, nes tai būtų pasiekėsinius prieš esamąjį režimą.

Toji kova atiresnį pobūdį įeavo, kaip prasidėjo spartaus darbo (stachanovų) sąjūdis. Prasideda žūdymai darbininkų, einančių stachanovų sąjūdžio priešaky. Vis dažnesni sabafoia atsitiktiniai ir valdžios organai nežymiai perėina į kontrterorą. Žinoma, dedamoms pa-tangos suversti kaltę socialistiniai svetimos elementais, tačiau iš tikrųjų kalba eina ne apie priešus ir konkėjus. Per pirmąjį penketmetį sovietų pramonė veikė karo stovy, į ją buvo įtrauktos

didžiulės masės nekvalfikuotų darbininkų. Dabar pramonė vis labiau ir labiau siekia rentabilėškumo (pelno) ir tvirtėjantis rublis arba stumia darbininką į mažėjančią atlyginimą, arba stengiasi jį visai išstumti iš fabriko. Dėl to fabrikoose prasidėjusi socialistinė kova ir pasireiškę stachanovų sąjūdzio pavidalu.

Santos, tiltas Pensil.

Stachanovų yra tūkstančiai, nestachanovų darbininkų milijonai. Stachanovai rodo spartaus ir įtempto darbo pavidį. Milijonams kitų darbininkų šis pavyzdys visiškai nėra malonus. Todėl tie milijonai ir stengiasi visokiais būdais trukdyti ir kenkti stachanovų sąjūdžiui. Tie milijonai sum protauja šitaip: stachanovai yra rėmėjai ir talkininkai to režimo, kuris darbo žmonėms seniau žadėjo rojų, o dabar verčia daug dirbti. O jei tenka įtemptai dirbti, tai koks čia rojus. Be to, tam tikrą vaidmenį vaidina ir pavvydas. Stachanovus proteguoja valdžia. Jie šaukiami į suvažiavimus, jie apdovanojami ordinais, jiems mokamos aukštos algos. Visas tai daroma dėl to, kad jie pasiektų didesnio darbo našu-

mo, kad įrodytų, jog darbininkas gali padirbti tiek ir tiek. Tuo būdu, valdžia turi pagrindą visiems darbininkams padidinti darbo normas, pareikalauti didesnio darbo našumo. Kadangi didelė dauguma darbininkų nėra linkę daug ir sunkiai dirbti net ir socialistinės valstybės labui, tai stachanovus jie laiko darbo žmonių išdavikais.

Dabar jau ir sovietų spauda vis dažniau ir dažniau pėduoda faktus, kaip krevai darbininkų unses žūri į stachanovus. Jie nuolat pašiepiami, jiems užtraukiamas at yginimo išmokėjimas, jiems stengiamasi visap pa-

Tokio pat atsakymo apdovano-tas susilaukė ir paprašęs atremontuoti kiaulių tvartą.

Jau šis vienas faktas (o jų yra daugybė) vėizdžiai parodo, koks intencijų ir siekimų priešingumas yra SSSR darbo žmonių tarpe ir kokia yra tra-giška būklė tų žmonių, kurie nori aiti pirmieji socialistiniame rungtyniaivime. Sunku sukurti daug gerybių, kai kūrė-ju maža, o trukdytojų daugybe. Socialistinėje visuomenėje, kur nėra klasių, socialistinės tautos taip pat nėra. Gražų gyvenimą, pasirodo, didesne dailimi kuria nesantvarka, ne režimas bet žmo- ņės. O kurybinių patikimų visur yra didelis trūkumas.

J. Š.

V. Gytis.

Geguzio snaigės.

Vai, niekas nesupras mano skausmo, gė-
[los]
Ir krūtinės nieks nenuramins.
Niekas nesupras mano verkiančios slo-
[los] —
Ir minties mano niekas neįjims.

Aš beliauju vienas iš vietos į vietą...
Krūtinėj verkia skausmai ir daina.
Vėjas nušiuosio ašarą išlieta,
O mano skausmai mirė su diena.

O geguzio naktį, kaip gamtužė miega,
Ar kelta iš sapno nublankę rytai —
Su žypsena sveikina krintantį sniegą,
Kuris sodą puošia rauvai ir baitai.

Ak, gražus tas sniegas — gegužės žie-
[dai]
Tokia švelnutis lyg mylimos žodis!..
Aplinkui kelukai — kur tik užmatai,
Bet... kas tau jų tikrąjį parodys?..

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATAP.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

Amazonių upė.

P. GAUČYS

Jei kada žmogui buvo leista, bejeis kant idealo, išbioj eliję tragišku kovų patirė aukščiausio malonumo momentą, tai tas tikriausiai buvo tada, kai atradėjų akimis, atėjusių iš žiaurios šimrus sričių, atsivėrė ekvatorijalinės Amerikos aukštųjų pakraščiai, kaip išsvajotų dausų vizija.

Neapsakomas žvaigždėtų naktų malonumas, nepabaisigiamas atogražų mėnesienos žavingumas, baltumas pakraščiu, kuriuos jūra skalauja ir cūcūo ja, girių harmonija, vaikų dainos, pa-mnių lieknai stiebai, paslaptingumas įlan- kų, kurių ramūs vandenys įsikiša ir slopiasi žemyne, tūkstanties formų ir spalvų vabzdžių knibždas ir balsus gyvenimas — visa tai atsispindi XVI amž. europiečių pirmuose Naujojo Pasaulio užburty žemių aprašymuose.

Suprantama, kokio stipraus įspū- džio yra padariusi pirmiesiems atradė- jaus, o vėliau ir visiems kitiems upių karalienė, arba kaip kartais brazilai ją vadina „Upė — Jūra“ — Amazonė. Jo didingumas neaprašomas, į ją su- bėga daugiau kaip tūkstantis kitų upių Amazonės ilgis — 6.200 kilometrų. Ji prasideda Lauricocha rajoniam ežere, Perū Andose. Per kalmus bėgdama į Brazilijos lygumą, ji priima iš dešinės ir kairės mižiniškus intakus ir pa-galiau įpuola, kaip prėsko vandens ke-

liaujanti jūra, į okeaną ties Para pakraščiais. Nuo tos vietos tris šimtus jų ry mylių pirmya vandenyno vanduo dar tebėra prėskas. Per juos potvy- nius (pilančias ir jaunojo mėnulio metu), susidaro bonios aukščio vilnyš, tikras vandens kalnas, bėgęs pasitikti upės vandenį. Tuo metu visi laivai, visi garlaiviai, atsitiktiniai patekę ties Amazonės įsiliėjimo į okeaną vietą, iš to- pamatę ateiuančius vandens kalnus, vi su greitumu bėga į pakraštį, stengia- mies patekti į bet kurį intaką ir išsi- gelbėti nuo neišvengiamos pražūties. Vandens kalnai lekia su pragarišku trenksmu, cirdimu už 10 klu. Vietos indėnai, imituodami gautos balsus, ši- tą prajovą praminė „Pororoca“.

Ispanas Orellana, Amazonės atradėjas, pirmasis papasakojo braziliečių amazonių istoriją. Simtmečiu vėliau, žėlutas Kristupas de Acuna 1639 m. ir prancūzų matematikas La Condami- ne 1743 m. susidomėjo amazonėmis, kurių vardas ant visados priėjo upei, bent didžiausiai jos daliai, pradėdant nuo jos susiliejimo su Rio Negro.

Tuometiniam pasauliui didžiausio įspūdzio padarė iš viso Orellana kelio- nės aprašymo amazonių epizodas, ir tiek kad per jas pati upė buvo pavadinta jų vardu, nežūrint į daugelio mokli- ninkų, keliautojų ir geografo pastangas

ją pavadinti jos atradėjo vardu.

Praukdamas Orellana upe ne kar- tą turėjęs pasidirdinti naują laivą ir turėjęs pakankamai laiko stebėti ir su- rinkti žinių. Nauju laivu plaukdamas upe žemyne, patekęs į vieną vietą, kur buvęs neįgalėstingai indėnų persekioja- mus. Čia vienas keliantųjų pasakoja matęs deimintį ar dvyliką amazonių ko- vojant šalia indėnų višios. Ne vienas tų karių nekajis pabėgti, nes tuoj būtu šitų trionių nužudytas. Jos buvosos aukštos, baltos, ilgas plaukai, suriš- tals ant galvos. Jų vienintėis apdaras — įjosta ir žinklas — lankas ir strė- tės. Plaukdamas toliau ir kariuodamas su pakraščio indėnais, Orel ana sužno- jo iš veno belaisvio, kad tas kraštas esą moterų valdomas. Jos turėčios savo valdžioje penkias saulės šventyk- las, dengtas aukso lapais, jų namai esą iš akmens ir jų miestai — aptverti mū- ro sienomis. Ties Njamandū įsiliėjimu į Amazonę, Orellana tvirtina kovesis su karingom moterim, indėnų vadinamom „caciababa“, t. y. moteris be vyro.

Prie Njamandū viršintų indėnai sakė esant šventą ežerą „Yacinaruā“, arba Mėnulio veidrodį, kur kasmet amazonės rinkdavosi melstis nakties žvaigždėi. Kuriai tas ežeras buvęs pa- vēstas. Svarbiausias šitos moterų val- tybės centras buvęs tarp aukštų kalnų. Tarp jų labiausia išsiskyrė savo aukštu miu ir ten staučiantųjų vėjų piktumu „Itacaciababa“.

Šitos narsios moterys sudarė vie- ną galingą giminę, ir valdė daugelį in-

dėnų tautelių. Didžiausias jų skirtumo pažymys buvo tas, kad jų tarpe nebu- vo pakentiami vyrų. Tačiau, kad ne- leistų išnykti savo giminei, malonėda- vo priimti kaip svečius, didelių meti- nių švenčių laiku, vyrus iš vienos kai- nybūntės ir paverętos tautelės „guac- rias“, su kuriais jos turėjo tarsi kokią sutartį.

Tokia malone išauškintinos giminės kariai turėjo leidimą nustatytu lai- ku įžengti į amazonių teritoriją kurias atėdavo jų pasitikti su visai ginklais kad svečiam parodytų tuo iškilmingu momentu savo įgą ir pranašumą.

Šitam Amazonių upyne, kuris turi didžiausią pasauli natūralių kelių, t. v. plaukojamų upių tinklą (virš 80.000 km. indeno kelias yra upė ir jo žirgas — eldija). Per tai vienos dienos vy- rai atvykdavo į vestuvių šventes links monės eldijų flotiljomis, kurių prisiri- tintinas būdavo prancėmas išdidžiom nutotakom muzikos instrumentų garsais Uždirdusios ženklą jos atbėgdavo gin- kluitos ir karingos, lyg pasirušėjusios atremti užpuolikus. Bet pastebėjusios eldijų spėčių upės pasiekime, links- mai musodavo rąnkom, o iš užrūdin- tųjų krūtinųjų prasiverfdavo giesmės gar- sai. Į padangą nuzvimbdavo žimtai paleistų strėlių kol eldijos prisartindavo į geidžiamaį uostą. Ligi tol išsiri- kiauvisios kovos tvarka amazonės padė davo ginklus ant žemės, taikos ženklan plojo katutėmis ir pasileisdavo prie el- dijų ir vienu šoktelėjimu įjokustus iš- traukdavo tinklą iš kario rankų. (b. d.)

Kaip auga Amerikos indėnų vaikai.

Kaip mes augome — žinome. Ne taip auga laukinių Amerikos indėnų vaikai. Pirmiausia indėnų vaikas turi atrasti nuo verkimo. Jis turi išmokti kaip pelė tyliėti. Mažutį indėniuką motina nešioja tam tikroje pintineje ant pečių. Ar ji eina laukan dirbti, ar miškan uogausti, grybauti — savo vaiką vis laiko ant savo pečių. Jei motina miške uogauja ar grybauja ji pintinę su vaiku pakabina ant medžio šakos. Vaikas turi kabėti ištiesęs vaianias, bet turi tyliėti kaip žemė, kad neaptiktų žvėrys arba šiaip kokie prieštai. Prie mažyčio atbėga voverėdytė ir atsikrenda peteliškių — vaikas jomis gėrtai ir tyli.

Vėliau prasideda mokslas. Mažą indėniuką paima bobutė ir moko pažinti svarbiausius gydomuosius žolynus. Senutė rodo jam, kaip tie žolynai rinkti ir džiovinti, kaip jie virti ir vaistai iš jų daryti. Paskum moko pažinti gyvulius ir suskirstyti giminėlius — kurie vaikščioja, kurie skraido, kurie plaukia, kurie šliaužioja. Bobutė išmoko vaiką, kaip indėnai skaičiuoja metus, kokiais vardais vadina mėnesius. Pavyzdžiai, stumbrų mėnuo, uogų mėnuo, kailių mėnuo, cukraus mėnuo, grybų mėnuo ir panašiai. Visus mėnesius indėnai vadina vardais tų daiktų, kuotais mėnesiais jie rūpinasi. Taip stumbrų mėnesį indėnai medžioja stumbros, kailių mėnesį — medžioja žvėrys, kurių kailius vartoja drabužiams, cukraus mėnesį — leidžia klevų sulą cukrai daryti. Prie tų darbų ir vaikai imami. Kar taisy tenka toli iš namų vykti — nepalikamai ir vaikai: tegul ir jie mokosi gyventi.

Didesni vaikai — berniukai ir mergaitės — turi visur didelėmis padėti. Jie turi išmokti palpinę pastatyti, stumbro odą nuskusti, cukraus išvirti, grybų pridžiiovinti.

Paskum berniuką mokyti paima tėvas. Prie tėvo jis turi išmokti badą ir troškūj iškęsti. Turi taip priprasti, kad, būdamas cvl dienas nieko nevalgęs ir negėręs, stovėtu prie vežimo duonos ar prie šaltinio vandens ir nepaimtų nė trupinio valgyti, nė lašo vandens gerti. Jaunas indėnas turi išmokti save suvaldyti ir dantis sukąsti. Tėvas išmoko jį šaudyti, žvėrių pėdas pažinti, kaip šaudyti. Mergaitės turi išmokti indėniškai vaikščioti, sėdėti ir šokti, įvairių namų darbus dirbti. Prie didelių nei bernaičiai, nei mergaitės negali nieko šnekėti: jie atsakinėja tiktai klau siami.

Tai ir visas laukinių indėnų vaikų mokslas. Panašiai auga ir kitų laukinių tautų vaikai.

Lietuviai ūkininkai!

Brazilijos Lietuvių Agrikultūros ir Kolonizacijos Kooperacinė B-vė «Grūdas» deda pastangas dar šiais metais įkurti lietuvių žemės ūkio koloniją. «Grūdo» valdyba jau turi keletą pasiūlytų fazendų, iš kurių viena, São Joaquim, prie São João stoties, visai netoli São Paulo, rasta visais atžvilčiais tinkamiausia pirmajai lietuvių kolonijai. Fazenda jau apžiūrėta «Grūdo» komisijos, kurios pranešimas buvo paskelbtas spaudoje, ir tartasi su pardavėjais dėl pardavimo sąlygų. Pardavimo sąlygos taip pat labai geros ir jeigu «Grūdai» pasisektų gauti paskola, tai fazenda São Joaquim bus užpirkta ir lietuviams kolonizuojama.

Kad sėkmingiau eitu žemės kolonizacijos darbas, «Grūdo» valdyba savo posėdyje, įvykusiame š. m. gegužės mėn. 9 d., nutarė pradėti registruoti

lietuvius, norinčius kurtis žemės ūkyje. Nes pagal užsiregistravusių lietuvių skaičių, geriau galės orientuotis «Grūdas», kokio žemės ploto reikalinga bus.

Tai lietuviai, kurie supranta žemės ūkio reikšmę Brazilijoje ir turi norą kurtis žemės ūkyje, prašome kuosku biaušiai prisijusti «Grūdo» valdybai laiškus su sekančiomis žiniomis bei pasiūlymiais: 1) Vardas ir pavardė; 2) Gyvenamoji vieta; 3) Šeimos sudėtis; 4) Kiek akerių mano pirkti žemės?; 5) Kokiomis sąlygomis — išimokėjimui ar už pinigų?; 6) Kiek pinigų daugiau sia ir kiek mažiausia gal įnešti pirkdamas žemę?

Tas reikalinga dėžito, kad «Grūdas» žinotų tikras žinias, koks lietuvių skaičius yra norinčių kolonizuotis «Grūdo» steigiamoj kolonijoje. Visas tas žinias prašome suteikti «Grūdo» valdybai raštu ir kuosku biaušiai šiuo adresu:

«Grūdas», ruo Ubaldino do Amaral, 66. — S. Paulo; arba: «Grūdas», rua da Mooca, 424 — S. Paulo.

Taip pat galima tas žinias siųsti ir per Lietuvos konsulatą, adresuojant taip:

«Grūdas», rza Aurelino Cuotinho 10 — S. Paulo.

Lietuviai ūkininkai! Nuo Jūsų pačių priklauso Jūsų rytojys, tai susirūpinkite juol!

Grūdo valdyba.

Kiek uždirba žymieji asmenys.

Daugelis laikraščių paduoda žinias, kokias algas gauna kitų didžiųjų valstybių ministeriai pirmiškai, ypatingai tokie, kurių rankose randasi diktatoriškos teisės.

Hitleris: Vokietijos kancleris yra viengungis, vegetaras, t. y. toks, kurs mėsos nevalgo, ir be to blaivininkas. Jis Vokietijai kainuoja pigiau už visus kitus jos valdovus. Visą savo alną apie 120.000 litų jis atiduoda labdarīgiems tkslams.

Stalinas: Sovietų Rusijos tikrasis diktatorius vyriausybėje neužima jokios aiškos vietos. Jis gauna po 25 svarus sterlingų arba apie 750 litų į mėnesį, kaip komunistų partijos generalinis sekretorius. Už tai jis viską gauna dykai. Valstybei jis kainuoja po 3 000 svarų arba apie 90.000 litų į mėnesį. Tas išlaidas sudaro algoo 100 sargybinių Stalinui sergėti ir išlaidų trims išruvotiems automobiliams, kuriuose dar neseniai soferiavo išrutiniai tik vokiečiai komunistai.

Mussolini: Visų diktatorių turtingiausias yra Mussolini. Kaip ministris pirmininkas jis gauna 1585 svarus sterlingų į metus bet nuo tos algos yra atsisakęs. Mussolini tuo pačiu laiku yra dar užsienių reikalų ministeris, vidaus reikalų, kolonijų, krašto apsaugos, jūrų laivyno ir oro ir dar korporacijų ministeris. Alga

už visas tas ministerių vietas sudaro 4380 svarų arba apie 131.400 litų. Be to Mussolini yra savininkas laikraščio «Popolo d'Italia». Visos išlaidos, kokias jis padaro valdžios reikalams, yra apmokamos valstybės. Dučė turi keleta automobilių ir gauna nemokama važinėjimą visais geležinkeliais.

Rooseveltas: gauna visų daugiausia — būtent 15.000 svarų arba 450.000 litu metams. Asmeninės Roosevelto metinės pajamos iš tėvo palikto dvaro siekia 30.000 litų metams. Jo

imona gauna pelno iš savo turto po 45.000 litų metams. Be to, Rooseveltas uždirba rašydamas iki 300.000 litų metams, bet visą šią sumą atiduoda labdarīgiems reikalams.

Sarraut: — prancūzų ministeris pirmininkas gauna po 48.000 lt. metams. Valstybė dar jam apmoka butą ir duoda nemokamai geležinkelį. Rezentacijai jis gauna atskirą sumą. Alga Sarraut nevaidina rolės, nes jis yra turtingas ir be to, dar savininkas «Depeche de Toulouse» laikraščio.

Paieškojimas.

Šiuo paieškoma Petro Pitrėno žmona Emilija Pitrėnė — Ramanauskaitė, pagėgusi iš namu su svetimu vyru Vladu Strola. Kas apie ją žino, prašoma pranešti žodžiu ar raštu „Lietuvio“ redakcijai.

Lietuvos Respublikos Konsulato Septynerių metų sukaktuvių proga sveikiname
P. KONSULĄ P. GAUČĮ, P. SEKRETORIŲ ST. REMENČIŲ IR KONSULATO VALD. ATS. KAP. P. J. ČIUVINSKĄ,
linkėdami sėkmingai dirbantiems mūsų kolonijos labui.
São Paulo Lietuvių Klubas.

Lietuvos Respublikos Konsulato Septynerių metų sukaktuvių proga sveikiname
P. KONSULĄ P. GAUČĮ, P. SEKRETORIŲ ST. REMENČIŲ IR KONSULATO VALD. ATS. KAP. P. J. ČIUVINSKĄ,
linkėdami sėkmingai dirbantiems mūsų kolonijos labui.
Sporto Sąjunga «Lihuania».

Parduodami namai ant išmokėto sklypo prie pat D. L. K. Vytauto mokyklos Vilioj Belloj.
Kreiptis į V. Kuką arba į minėtą mokyklą.

Linksmi laiką praleiskite aplankę
Bar Rio Branco
Kiekviena vakara
Rusų orkestras su dainomis.
Kampas gatvė
VISCOSONDE RIO BRANCO RI VICTORIA

LEITE VIGOR
Geriausias pienas São Pauly
S. A, Fabrica de Productos Elimenticios
VIGOR
Rua Joaquim Carlos, 174 S. Paulo
Tel. 9-2161, 9-2162, 9-2163.

Valgykla ir pensionas.
Skanūs pietūs ir mėnesinis pensjonas. Duodami pietūs į namus. Kainos prieinamos. Užkeikt pas
JULĘ ŠIMANAUSKIENĘ
Vila Anastacio, Rua Alvarenga Peichoto 85.

RESTORANAS IR VALGYKLA.
Skanūs valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas. Pietūs ir vakarienės už 1\$700 tik pas
POVILĄ ROMANOVA
Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro)
São Paulo.

DIDELJ DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UZSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1936 METAMS.

Jau spausdinami poeto V. Atkočiaičio raštai --

visi geresnieji jo eilėraščiai ir apysakos. Knyga išeis iš spaudos šių metų birželio mėnesį. Knyga spausdinama ant gero popieriaus su gražiu spalvuotu viršeliu ir gražiomis vinjetėmis. Knyga turės 100 puslapių.

Kiekvieno lietuvių šventa pareiga šia knyga įsigyti. Užsirašykite šiandien pat. Išanksto užsiprenumeravus ir sumokėjus pinigus knyga kainuoja 2\$000. Su prisūntimu 2\$500. Knygai išėjus iš spaudos jos kaina bus 3\$000, su prisūntimu 3\$5000. Pinigus siusti šiuo adresu: «LIETUVIS» caixa postal 1764 São Paulo, nurodant, kad pinigai siūnčiami knygai. Iš provincijos galima siusti ir pašto ženklais po 100 reisų.

Pensionas, Valgykla, Pigus ir Geras Bufetas.

Tik Liet. Namuose, rua Bandeirantes, 92. Pirmos rūšies valgis, geras ir mandagus patarnavimas, pigiausias kainos. Atsilankykite nors kartą ir įsitikinsite. Taip pat priimami pensionistai labai geromis sąlygomis.

Anulis — Liet. Namų šeimininkas.

„Lietuvio“ prenumeratora papiginta!

1936 metams „Lietuvio“ j Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 milreisų (6 litai), pusmečiui 8\$000 (3 litai). Pietų ir Šiaurės Ameriça: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pasiskubinkit užsakyti „Lietuvį“ savo giminėms bei draugams j Lietuvą, Argentiną, Šiaurės Ameriçą ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta j namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (sonas n.103)

Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo

Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelena, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Mokoj, kampas Av. P. de Barros kioske.
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoj.
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli nojė.
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“, Redakcijoj visomis dienomis.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Telkia įvairius juridinius patarimus lietuviams veltai. Taip pat veda visokias bylas teismo įstaigose. Lietuviai, turėdami kokių nors reikalų su teismo ar kitais įstaigomis, ar norėdami gauti nemokamai juridinių patarimų kreiptis pas advokatą Dr. Cesarino Junior.

Praça da Sê, 83 1º andar

Tel. 2-3885

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Efigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., ištadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmdieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobuų ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladsira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Per «LIETUVIO» Administracija Tamsta gali išsirašyti šiuos lietuviškus laikraščius, išsinešdams kas savaitę:

1. «DIRVA», didelis ir įdomus Amerikos lietuvių savaitraštis, išeinas Cleveland mieste. Kaina metams 12 milreisų, pusmečiui 6\$000.

2. «AMERIKOS LIETUVIS», didelis ir įdomus laikraštis, išeinas kas savaitę Worcester mieste. Kaina metams 12 milreisų, pusmečiui 6 milreisai.

3. «PIETŲ AMERIKOS ŽINIOS», 12—16 pusl. savaitraštis, išeinąs Argentinijoje. Kaina metams 10 milreisų, pusmečiui 6 milreisai.

4. «ŠVYTURYS», Argentinijos lietuvių laikraštis katalikiškos krypties. Kaina metams 10 milreisų, pusmečiui 6 milreisai.

Visus minėtus laikraščius galima užsisakyti «Lietuvio» Administracijoj rua Bandeirantes, 92. Pinigus siusti šiuo adresu: «Lietuvio» caixa postal 1764

laiške pažymint, kokį laikraštį norima užsisakyti.

«Lietuvio» Redakcijoj galima pirkti ir pavieniais numeriais visokių lietuviškų laikraščių.

Laivakortės j Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

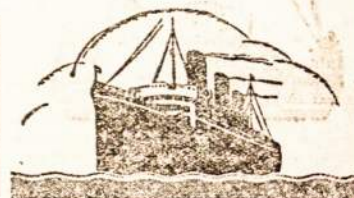
Laivų išėjimas j Europą	
Astrida	15. 4. 36.
Jos. Charlotte	15. 5. 36.
Astrida	15. 6. 36.

Klinos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E C-IA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atidara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmdieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

Italija išstosianti iš Tautų Sąjungos

Naujausias žinios praneša, kad Italijai griežtai nesutinkant su Tautų Sąjungos politika nieko daugiau nebūlika kaip tik pasitraukti iš Ženevos. Per paskutinius Tautų Sąjungos posėdžius dalyvavo ir Abisinijos atstovas, dėl kurio Italijos atstovas griežtai užprotestavo. Vėliau Italijos atstovas, demons-

tratyviai apleido posėdžių salę ir po to gavo instrukcijas išvažiuoti iš Ženevos. Šis incidentas diplomatinioje sferoje sukėlė didelį nerimą. Spėjama, kad kartu su Italija pasitrauks iš Tautų Sąjungos Austrija, Albanija ir dar kelios Europos valstybės.

Arabai griežtai kovoja prieš žydus.

Nežiūrint visų daromų pastangų Palestinoje arabai nesiliauja persekioti žydų. Jeruzolime vėl užmušti du žydai ir daug sužeisti. Palestinoje pasiekta apgulos siovis. Saulės nusileidus griežtai draudžiami didesnieji žmonių susibūrimai ir vaikėtojimai. Tvarakai palaiyti iš Anglijos į Palestiną pasiųstos kariuomenės dalys. Arabai streikuoja ir yra pasiryšę toliau grie-

žtai kovoti prieš žydus. Pranešama, kad esą virš 600 suimtųjų asmenų.

Buvo pasklydę gandai, kad arabai prieš žydus ir prieš anglų valdžią kursto Italija, tačiau tie gandai oficialiai atšaukiami.

Kova prieš žydus išsiplėtė ne tik po visą Palestiną, bet arabai per savo agentus kursto kovoti prieš žydus ir egiptiečius, persus ir kitas rytų tautas.

Italijos karalius paskelbtas Abisinijos imperatorium.

Šiomis dienomis Romoje iškilmingai paskelbtas aktas, kuriuo Italijos karalius Victoras Emanuelis pripažįstamas Abisinijos Imperatorium. Italija

oficialiai pranešė Tautų Sąjungai apie Abisinijos nepriklausomos valstybės panaikinimą ir priskirtimą Italijai. Abisinija dabar skaitoma italų kolonija.

Indai nori, kad Indija išstotų iš Tautų Sąjungos.

Indijoj įvyko keletas nacionalistų mitingų, kuriuose indai reikalavo, kad Indija išstotų iš Tautų Sąjungos, nes ji visiškai netekusi savo autoriteto ir jokios reikšmės politiniam gyvenimui

jau nebeterinti. Indai griežtai protestuoja prieš Tautų Sąjungos nevyksiančią politiką italų — abisniečių konsultų.

Visas São Paulo miestas eina į Lietuviu Moterų Draugijos

GEGUŽYNE!

Tautėti, neužmiršk ir Tamsta, kad sekmadienį gegužės mėn. 17 d. D. L. K. Vytauto mokykloj Viloj Belloj įvyksta ta visų laukiama pramonė.

Jva ri programa, puiki muzika, lietuviškas bufetas kiekvieną patenkin.

Pradžia 13 val. Pabaiga 18 val.

„BRASILTUR“
Braziliska turizmo agentūra
Praça Ramos de Azavedo, 18-1 sblja
ŠAMADOS IR DOKUMENTAI
DE OZITO ČEKIAI

LAIVAKORTĖS | VISAS PASAULIO
ŠALIS.

Teisrigas ir greitas patarnavimas
Palengviname mokėjimą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULATO SEPTYNIU METU SUKAKTUVIU PROGA

sveikiname

KONSULĄ P. P. GAUČĮ, KONSULATO SEKRETORIŲ P. ST. REMENČIŲ IR KONSULATO VALD. ATSKAP. P. J. ČIUVINSKĄ,

linkėdami ir toliau neuilstamai dirbti mūsų kolonijos labui.

Mokytojai: L. Gaigalas, L. Mačionis ir E. Pažėra.

Draus bandytų žygis Argentinoje

Gegužės 9 dieną Argentinoje, Rosario mieste grupė revolveriais ginkluotų bandytų, susidedanti iš penkių žmonių, įsiveržė į vieno tabako fabriko raštinę ir pareikalavo atiduoti visus pinigus. Tarnautojai negalėdami pasipriešinti atdarė keletinę spintą ir atidavė pinigų. Bandytai pabėgo. Laimė fabriko raštinėje buvo tik apie 3000 pezu.

«Hindenburgas» laimingai perskrido vandenyną.

Didžiuoju vokiečių diržablis «Hindenburg», kuris neseniai buvo atskridęs iš Pietų Ameriką, šiomis dienomis laimingai perskrido Šiaurės Atlanto vandenyną į Vokietijos į Ameriką

30.000 žmonių šaukiami karinei prievolei atlikti.

Austrijos Karo Ministerija išleido dekretą, kuriuo šaukiami 30 000 vyrų karinei prievolei atlikti. Kariuomenės reikalams paskirta nemažos pinigų sumos.

Tvirtos kavos kainos Neujorke.

Iš Neujorko pranešama, kad šio miesto biržoje kavos kainos šiek tiek pakito ir laikosi tvirtai. Į Šiaurės Ameriką ypatingai daug kavos išveža Brazilija.

Naujas Ispanijos prezidentas.

Šiomis dienomis išrinktas naujas Ispanijos prezidentas Azana. Azana yra socialistas ir paskutiniu laiku buvo ministeriu pirmininku. Tačiau ir po prezidento rinkimų Ispanijos viduje neramu. Vyrūsiųybė mano dar toliau pratęsti karo stovį.

Pan-Amerikos taikos konferencija

Pan-Amerikos taikos konferencijai kuri neužligo įvyks Buenos Aires mieste visos Pietų ir Šiaurės Amerikos valstybės aparačiai ruošiasi. Konferencijai priduodama didelės reikšmės. Spėjama, kad konferencija pavyks, nes tarp Amerikos nėra tokių politinių komplikacijų, kaip Europoje. Europoje jokios taikos konferencijos nepasiekė savo tikslų.

Abisniečių karo vadai pasiduoda italams.

Iš Adis Abeba pranešama, kad daugelis abisniečių kariuomenės vadų perėjo italų pusėn. Abisniečių kariuomenė visiškai išsklaidyta, nors dar visos Abisinijos užimtą italams nepavyko.

— Grakijoj nežinomi asmens susprogdino social-demokratų laikraščio «Nytid» redakciją. Policija kaltininkų ieško.

— Lenkijoje, Lvovo mieste susreikavo 10.000 statybos darbininkų, reikalaujant pakelti atlyginimą. Neseniai šiame mieste įvyko kruvini susirėmimai darbininkų su policija.

— Iš Varšuvos pranešama, kad atsistatydino Lenkijos valstybės banko vyriausis direktorius Adam Koc.

— Iš Montevideo pranešama, kad Urugvajaus studentai ir žymesnieji politikai parašė Paragvajaus prezidentui memorandumą, kuriame prašo paleisti į laisvę buvusį Paragvajaus prezidentą Estigarribia.

— Abisinijos Imperatorius su žemina atvyko į Jeruzolimą, iš kur vyks į Londoną ir aplankys kitus Europos didmiesčius.

— Gegužės 10 dieną visoje Romunijoje iškilmingai paminėtos nepriklausomybės sukaktuvės.

— Iš Montevideo pranešama, kad Urugvajiu e išilgioje Rio Negro upė. Pakilęs vanduo pridarė daug nuostolių. Sugriauta daugybė gyvenamų ir negyvenamų namų.

— Iš Japonijos pranešama, kad tarp Japonijos ir Sovietų Rusijos kilęs incidentas baigiamas likviduoti taikiai būdu.

— Prancūzijoje būsiąs sudarytas koalicionis ministerių kabinetas. Prancūzijos rinkimus daugumoj laimėjo kairiosios grupės.

* * *

Redakcijoj yra laiskai:

J. Augulius, K. Bratkanskis, V. Godiliauskis, S. Grigaičius, J. Kreivėnui, P. Kareiva, P. Kiaušis, J. Garškai Z. Mačiulskis, J. Matulionis, S. Puzinui, J. Pukeniui, P. Rinkevičiui, K. Štumbai, T. Šablevičiui, B. Skujai, J. Steponavičiui, P. Šukui, J. Tenziegolis kiui, J. Tabeiskiui, P. Urniežui, P. Urbonui, M. Vingriui, K. Valuckiui, P. Vasiliauskui, P. Vaidiškui, A. Vrubliauskui, V. Verbičkui, St. Vasiliauskui J. Vielučiu, «Vilties» žurnalui.

PASTABA: Laiskų ėmėjai neturintieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už laisną 200 reisų.

Administracija.

* * *

PAIEŠKOMI BRONIAUS STEPONAI ČIO IPĖDINIAI.

São Paulo pirmosios apygardos (1 a Vara de Orphãos — 2º oficio) teisėjas Dr. Alberto de Oliveira Lima «Diario Official» iš š. m. balandžio 15 dienos skelbia visuomenės žiniai, kad paieškomi mirusiojo Broniaus Steponaičio ipėdiniai bei visi asmens, turintieji kokių nors pretenzijų į mirusiojo turta Visas pretenzijas pareikšti galima Dr. Alberto de Oliveira Lima, pirmosios apygardos teisėjui iki 1937 metų balandžio 15 dienos.